

**CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII
AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ**

București, Piața Valter Mărăcineanu nr. 1-3, et. 2, tel/fax. +40-21-3126578, e-mail: suport@cncd.org.ro

**HOTĂRÂREA NR.590
din data de 22.10.2014**

Dosar nr.: 253/2014

Petiția nr.: 2637 din data de 14.04.2014

Petent: B. E.

Reclamat: T. J. - primarul Orașului Covasna; Consiliul Local Covasna, prin reprezentant

Obiect: constatarea taxei speciale de stațiune că fiind discriminatorie și în contradicție cu legea 448/2006 *privind protecția și promovarea persoanelor cu handicap*

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

I.1. Numele, domiciliul, reședința sau sediul petenților

I.1.1. B. E., loc. Galați

I.2. Numele, domiciliul, reședința sau sediul reclamatului

I.2.1. T. J. - primarul Orașului Covasna, str. Piliske, nr. 1, loc. Covasna

I.2.2. Consiliul Local Covasna, str. Piliske, nr. 1, loc. Covasna

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

2.1. Prin petiția înregistrată cu nr. 2637 din data de 14.04.2014, petenta susține că prin instituirea taxei speciale de stațiune de către Consiliul Local Covasna se produce o discriminare a persoanelor cu handicap scutite de taxe conform legii 448/2006 *privind protecția și promovarea persoanelor cu handicap*.

III. Procedura de citare

3.1. În temeiul art. 20, alin. 4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților.

3.2. Prin adresa cu nr. 2637 din data de 07.05.2014 a fost citată petenta iar prin adresa nr. 3179 din data de 07.05.2014 au fost citate părțile reclamate. Părțile au fost citate pentru termenul stabilit de Consiliu, la data de 20.05.2014.

3.3. Prin adresa nr. 3671 din 26.05.2014 Consiliul a solicitat punctul de vedere Ministerului Muncii, Solidarității Sociale și Familiei-A.N.P.H.

3.4. Prin citații, Consiliul a solicitat părților să își prezinte punctul de vedere precum și orice mijloace de probe referitor la obiectul petiției, respectiv al susținerilor.

IV. Susținerile părților

Susținerile petentei

4.1.1. Petenta persoană cu dizabilități, susține că a fost obligată să plătească o taxă specială de stațiune, în valoare de 1 leu/zi/persoană, instituită prin hotărârea Consiliului Local Covasna nr. 145/2009 *privind aprobarea instituirii de taxe speciale pentru funcționarea unor servicii publice locale pe raza orașului Covasna.*

4.1.2. În acest sens, petenta arată că atât în legislația europeană cât și în cea națională, persoanele cu dizabilități sunt scutite de la plata taxelor turistice, culturale și alte taxe locale.

4.1.3. Petenta susține că taxa specială de stațiune instituită prin hotărârea Consiliului Local Covasna nr. 145/2009 este în contradicție cu legea nr. 448/2006 *privind protecția și promovarea persoanelor cu handicap*, cât și cu legislația europeană.

Susținerile părții reclamate

4.2.1. Prin adresa nr. 3628 din 23.05.2014 Primăria Orașului Covasna prin Primar precizează că taxa de ședere în stațiune este o taxă locală specială și nu trebuie confundată cu taxa hotelieră.

4.2.2. Reclamatul susține că taxa specială de stațiune nu contravine prevederilor art. 26 din legea nr. 448/2006 care enumeră limitativ facilitățile fiscale acordate de lege persoanelor cu handicap, nu se stabilește vreo scutire de la plata altor impozite și taxe locale sau taxe locale speciale, *"Persoanele cu handicap grav sau accentuat beneficiază de următoarele facilități fiscale:*

b) scutire de la plata impozitului pe clădire și teren;

c) scutire de la plata taxei asupra autoturismelor, motocicletelor cu ataș și motocicleturilor, adaptate handicapului;

d) scutire de la plata taxei pentru eliberarea autorizației de funcționare pentru activități economice și viza anuală a acestora;

e) scutire de la plata taxei hoteliere."

4.2.3. De asemenea, face trimitere la faptul că, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a mai analizat acest aspect pronunțându-se prin Hotărârea nr. 412/08.10.2010 prin care a stabilit că prin instituirea taxei speciale de stațiune nu s-a produs o discriminare persoanelor cu handicap.

4.3.1. Prin adresa nr. 4011 din 11.06.2014 Ministerul Muncii, Familiei Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice - Direcția Protecția Persoanelor cu Dizabilități arată că, Consiliul local poate institui o taxă pentru șederea într-o

unitate de cazare, într-o localitate asupra căreia consiliul local își exercită autoritatea, potrivit Legii nr. 571/2003 privind Codul Fiscal, publicată în Monitorul Oficial nr. 927 din 23 decembrie 2003.

4.3.2. Taxa pentru șederea într-o unitate de cazare, denumită în continuare taxa hotelieră, se încasează de către persoanele juridice prin intermediul cărora se realizează cazarea, o dată cu luarea în evidență a persoanelor cazate.

Taxa hotelieră se datorează pentru întreaga perioadă de ședere, cu excepția cazului unităților de cazare amplasate într-o stațiune turistică, atunci când taxa se datorează numai pentru o singură noapte, indiferent de perioada reală de cazare.

4.3.3. În normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 44/2004, cu modificările și completările ulterioare, se precizează faptul că taxa hotelieră nu se aplică pentru persoanele fizice cu handicap grav sau accentuat ori persoanele invalide de gradul I sau II.

Potrivit punctului 189 din Normele Metodologice de aplicare a Legii nr.571/2003 pentru a beneficia de scutirea de la plata taxei hoteliere, persoanele interesate trebuie să facă dovada cu: certificatul de încadrare într-o categorie de persoane cu handicap, cuponul de pensie, carnetul de student sau orice alt document similar, însoțit de actul de identitate.

4.3.4. Consideră că de scutirea taxei de ședere într-o unitate de cazare instituită de Consiliul Local al municipiului Covasna ar trebui să beneficieze și persoanele cu handicap grav sau accentuat.

V. Motivele de fapt și de drept

5.1. **În fapt**, Colegiul director trebuie să analizeze dacă taxa specială de stațiune, în valoare de 1 leu/zi/persoană, instituită prin hotărârea Consiliului Local Covasna nr. 145/2009 *privind aprobarea instituirii de taxe speciale pentru funcționarea unor servicii publice locale pe raza orașului Covasna*, are un caracter discriminatoriu.

5.2. În drept, în soluționarea petiției, Colegiul director va analiza dacă reclamatul prin stabilirea taxei speciale de stațiune a provocat un dezavantaj persoanelor cu dizabilități, în raport cu alte persoane, care sunt scutite potrivit articolului 26 din Legea nr. 448/2006 republicată, cu excepția cazului dacă acest criteriu de handicap este justificat de un obiectiv legitim, iar mijloacele de realizare a acestui obiectiv sunt adecvate și necesare.

5.3. Analizând faptele reținute în petiție, **Colegiul director** se raportează la Curtea Europeană a Drepturilor Omului, care, legat de articolul 14 privind interzicerea discriminării, a apreciat că diferența de tratament devine discriminare, în sensul articolului 14 din Convenție, atunci când se induc distincții între situații analoage și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă. Instanța europeană a decis în mod constant că, pentru ca o asemenea încălcare să se producă, „trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un

tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nicio justificare obiectivă sau rezonabilă.

5.4. Reținând în coroborare cu aceste aspecte definiția discriminării, astfel cum este reglementată prin articolul 2 alin.1 din **O.G.137/2000** cu modificările și completările ulterioare, republicată, Colegiul director reține că pentru ca o faptă să fie calificată ca fiind faptă de discriminare, trebuie să îndeplinească cumulativ mai multe condiții:

a) **Existența unui tratament diferențiat** a unor situații analoge sau omiterea de a trata în mod diferit situații diferite, necomparabile. În situația de față, tratamentul diferențiat constă în stabilirea unei taxe speciale de stațiune, în valoare de 1 leu/zi/persoană, plata este datorată de toate persoanele care sunt cazate în unitățile de cazare din orașul Covasna, precum și de persoanele care sunt beneficiare ale serviciilor de cazare și tratament în cadrul Spitalului de Recuperare Boli Cardio-Vasculare Covasna. Excepție de la plata acestei taxe făcând veteranii de război, strămutații și deținuții politici, persoanele cu dizabilități nefiind scutite de la plata acestei taxe speciale de stațiune.

b) **Existența unui criteriu de discriminare** conform art. 2 alin. 1 din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată, cu modificările ulterioare. Colegiul director reține că, în speța de față, criteriul de discriminare este cel de dizabilitate.

c) **Tratamentul să aibă drept scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a unui drept recunoscut de lege**, dreptul recunoscut de legea nr. 448/2006 republicată, precum și prevederile art. 280 din Codul fiscal.

d) **Tratamentul diferențiat să nu fie justificat obiectiv de un scop legitim**, iar metodele de atingere a aceluși scop să nu fie adecvate și necesare. Tratamentul nu este justificat pentru persoanele cu dizabilități deoarece se încadrează în Cap.VIII Cod fiscal art. 280 la secțiunea „Scutiri” articol în care sunt prevăzuți veteranii de război, strămutații, deținuții politici și nu în ultimul rând „*persoanele fizice cu handicap grav sau accentuat ori persoanele invalide de gradul I sau II*”.

5.5. Colegiul director a analizat petiția având în vedere elementele constitutive ale unei fapte de discriminare. Astfel, Colegiul director a analizat dacă există un tratament diferențiat între diferite persoane care se află în situații comparabile și care sunt tratate în mod diferit din cauza unui criteriu de discriminare. Colegiul director constată că, din datele aflate la dosar, se invocă un tratament diferențiat în ceea ce privește stabilirea taxei speciale de stațiune pentru persoane cu dizabilități care ar trebui să beneficieze de scutirea taxei respective, potrivit art. 26 lit. e) din legea nr. 448/2006, republicată: *”Persoanele cu handicap grav sau accentuat beneficiază de următoarele facilități fiscale:*

b) scutire de la plata impozitului pe clădire și teren;

c) scutire de la plata taxei asupra autoturismelor, motocicletelor cu ataș și mototriciclorilor, adaptate handicapului;

d) scutire de la plata taxei pentru eliberarea autorizației de funcționare pentru activități economice și viza anuală a acestora;

e) scutire de la plata taxei hoteliere”,

precum și prevederile art. 280 din codul fiscal: sunt scutite de la plata taxei hoteliere persoanele:

a) persoanele fizice în vârstă de până la 18 ani inclusiv
b) persoanele fizice cu handicap grav sau accentuat ori persoanele invalide de gradul I sau II;

c) pensionarii și studenții;
d) persoanele fizice aflate pe durata satisfacerii stagiului militar;
e) veteranii de război;
f) văduvele de război sau văduvele veteranilor de război care nu s-au recăsătorit;

persoanele fizice prevăzute la art. 1 al decretului-lege nr. 118/1990 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate din motive politice de dictatura instaurată cu începerea de la 6 martie 1945, precum și celor deportate în străinătate ori constituite în prizonieri, republicat, cu modificările și completările ulterioare;

g) soțul sau soția uneia dintre persoanele fizice menționate la lit. b)-g).

5.6. Colegiul director a analizat în ce măsură art. 3 (taxa specială de stațiune) din Hotărârea nr. 145/2009 a Consiliului Local a Orașului Covasna sunt justificate obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a aceluia scop sunt adecvate și necesare. Raportat la art. 3 „taxa specială de stațiune”, Colegiul director apreciază că nu este justificată stabilirea unei taxe speciale de stațiune pentru persoanele care sunt scutite de la plată potrivit art. 280 din Codul fiscal precum și prevederile art. 26 lit.e din Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap republicată. Colegiul director consideră că impunerea taxei pentru persoanele cu dizabilități în comparație cu veterani de război, strămutați, deținuți politici pentru care nu se impune o astfel de taxă creează un tratament diferențiat, neexistând o justificare obiectivă. Colegiul director recomandă părții reclamante să depună toate diligențele în vederea respectării principiului egalității de șanse la stabilirea taxelor locale.

În conformitate cu prevederile art. 10. lit h) „Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intră sub incidența legii penale, discriminarea unei persoane fizice, a unui grup de persoane din cauza apartenenței acestora ori a persoanelor care administrează persoana juridică la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată, respectiv din cauza convingerilor, vârstei, sexului sau orientării sexuale a persoanelor în cauză prin: h) refuzarea acordării pentru o persoană sau un grup de persoane a unor drepturi sau facilități.”

5.7. Având în vedere motivele expuse mai sus, Colegiul director constată că se întrunesc cumulativ elementele constitutive ale unei fapte de discriminare prevăzute de art. 2 alin 1 și art. 10 lit. h) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată. Colegiul director apreciază că, în cauză, sunt elemente care să probeze faptele de discriminare de care este acuzat Consiliul Local al Orașului Covasna și care să conducă la angajarea răspunderii contravenționale.

Opinie separată exprimată de Haller István

5.8. **Ordonanța nr. 137/2000**, republicată, la art. 26 alin. 1, prevede sancționarea faptelor de discriminare cu amendă contravențională, fără să specifice posibilitatea aplicării sancțiunii de avertisment, ceea ce arată că legiuitorul a considerat că aceste fapte, prin gravitatea lor, trebuie sancționate ca atare. Prin **O.U.G. nr. 19/2013** amenziile contravenționale au devenit mai mari, în motivare arătându-se că a fost nevoie de modificarea de urgență a **O.G. nr. 137/2000** „având în vedere:

- depășirea datei-limită pentru transpunerea corectă și completă în legislația națională din România a Directivei 2000/43/CE a Consiliului din 29 iunie 2000 de punere în aplicare a principiului egalității de tratament între persoane, fără deosebire de rasă sau origine etnică, și a Directivei 2000/78/CE a Consiliului din 27 noiembrie 2000 de creare a unui cadru general în favoarea egalității de tratament în ceea ce privește încadrarea în muncă și ocuparea forței de muncă;

- scrisoarea Comisiei Europene de punere în întârziere a autorităților române [nr. C (2012) 3996 final], emisă la 22 iunie 2012 în Cauza 2012/2099, pentru neîndeplinirea obligației de stat membru al Uniunii Europene de transpunere corectă și completă a Directivei 2000/43/CE;

- scrisoarea de răspuns nr. 3.092/LO din 22.08.2012, prin care România s-a angajat să soluționeze aspectele sesizate de Comisia Europeană »până la jumătatea anului 2013«;

- faptul că prin promulgarea la data de 21 martie 2013 a Legii nr. 61/2013 pentru modificarea Ordonanței Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, proces legislativ inițiat în anul 2010, a fost asigurată transpunerea corectă a Directivei 2000/43/CE doar în ceea ce privește sarcina probei;

- faptul că parcurgerea unui proces legislativ pentru transpunerea corectă a celorlalte aspecte semnalate de către Comisia Europeană ar însemna o perioadă mare de timp, ceea ce ar duce la depășirea termenului asumat de către autoritățile române în fața Comisiei Europene;

- faptul că orice întârziere a autorităților române în transpunerea Directivei 2000/43/CE poate conduce la posibilitatea elaborării din partea Comisiei Europene a avizului motivat ce poate declanșa faza contencioasă prin sesizarea Curții de Justiție a Uniunii Europene cu o acțiune în constatarea neîndeplinirii obligațiilor de stat membru;

- riscul angajării răspunderii României pentru încălcarea obligațiilor de a transpune Directiva 2000/43/CE și Directiva 2000/78/CE, ce poate avea ca rezultate plata unei sume forfetare, precum și a unor penalități cu titlu cominatoriu”

5.9. Directivele Uniunii Europene în domeniu (ex. **Directiva Consiliului 2000/43/CE**, prin art. 15) și jurisprudența Curții Europene de Justiție solicită statelor membre Uniunii Europene aplicarea de sancțiuni efective, proporționale și descurajante. Neaplicarea unei amenzi contravenționale nu se poate considera a fi o sancțiune efectivă și descurajantă.

5.10. Prin aplicarea sancțiunii de avertisment de către CNCD România riscă sancțiuni aspre pentru neimplementarea directivelor Uniunii Europene în domeniul combaterii discriminării.

5.11. Mai mult, Curtea Europeană de Justiție a constatat în **Cauza C81/12**, soluționată la 25.04.2013 (având ca părți Asociația ACCEPT și Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării), că amenda contravențională trebuie aplicată chiar dacă între timp a intervenit prescripția: *„articolul 17 din Directiva 2000/78 trebuie interpretat în sensul că se opune unei reglementări naționale în temeiul căreia, în cazul constatării unei discriminări pe motive de orientare sexuală, în sensul acestei directive, nu este posibil să se aplice decât un avertisment, precum cel în discuție în litigiul principal, atunci când o asemenea constatare intervine după expirarea unui termen de prescripție de șase luni de la data săvârșirii faptei dacă, în temeiul aceleiași reglementări, o asemenea discriminare nu este sancționată în condiții de fond și de procedură care conferă sancțiunii un caracter efectiv, proporțional și disuasiv”*.

5.12. În concluzie, consider că fapta de discriminare trebuia sancționată cu amendă contravențională.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu unanimitate de voturi** ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Constatarea unui tratament diferențiat, discriminatoriu, potrivit art. 2 alin. 1 și art. 10 lit. h), față de efectele create prin art. 3 (taxa specială de stațiune) din Hotărârea nr. 145/2009 a Consiliului Local al Orașului Covasna;

2. Sancționarea părților reclamate, prin reprezentant legal, pentru faptele prevăzute la art. 2 alin. 1 și art. 10 lit. h) din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu avertisment, conform art. 7 din O.G. nr. 2/2001, privind regimul juridic al contravențiilor, actualizată (5 voturi pentru sancțiune cu avertisment și un vot împotriva);

3. Recomandă părților reclamate să depună toate diligențele în vederea respectării principiului egalității de șanse la stabilirea taxelor locale și să publice, în mass-media, un rezumat al hotărârii de constatare;

4. Clasarea dosarului;

5. Se va răspunde părților în sensul celor hotărâte.

VI. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicata și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC – membru

BERTZI THEODORA – membru

HALLER ISTVÁN – membru

LAZĂR MARIA – membru

LUMINIȚA GHEORGHIU – membru

STANCIU CLAUDIA SORINA – membru

Redactat și motivat de S.C.S. și V.F.

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal de 15 zile, potrivit **OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.